

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3046/05
15.03.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužilje AA, čiji je punomoćnik AB advokat, protiv tuženog BB, čiji je punomoćnik BA advokat, radi poništaja ugovora, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu Gž. 432/05 od 18.8.2005. godine, u sednici veća održanoj 15.3.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao NEOSNOVANA revizija tuženog izjavljena protiv presude Okružnog suda u Kragujevcu Gž.432/05 od 18.8.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Batočini P.br.519/96 od 21.4.2004. godine, stavom prvim izreke usvojen je tužbeni zahtev tužilje pa je utvrđeno da je ništav ugovor o poklonu nepokretnosti overen pred Opštinskim sudom u Batočini dana 27.11.1992. godine pod Ov.br.880/92 i ugovor o poklonu nepokretnosti overen pred istim sudom 23.2.1994. godine pod Ov.br.78/94 zaključen između sada pok. PP, kao poklonodavca i BB, kao poklonoprimca. Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da tužilji isplati iznos od 3.827.254,00 dinara, na ime vrednosti prodatih nepokretnosti pribavljenih ugovorom o poklonu Ov.br.880/92 od 27.11.1992. godine i Ov.br.78/94 od 23.11.1994. godine sa zakonskom zateznom kamatom od 6.5.2003. godine pa do isplate pod pretnjom izvršenja. Stavom trećim izreke obavezan je tuženi da tužilji na ime naknade parničnih troškova plati 102.500,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Kragujevcu Gž.432/05 od 18.8.2005. godine, stavom prvim izreke odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena presuda Opštinskog suda u Batočini P.br.519/96 od 21.4.2004. godine, u izreci pod jedan. Stavom drugim izreke, ista presuda ukinuta je pod 2. i 3. i u ukinutim delovima predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude, tuženi je izjavio blagovremenu i dozvoljenu reviziju, zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu člana 386. ZPP ("Službeni list SFRJ" br. 4/7..."Službeni list SRJ", br. 3/02), koji se primenjuje na osnovu člana 491.stav 1. ZPP-a, ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), Vrhovni sud je našao da revizija nije osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ZPP-a, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, niti iz tačke 14. citirane zakonske odredbe jer su razlozi obrazloženja drugostepene presude jasni, a nisu suprotni stanju u spisima. Nije učinjena ni bitna povreda iz tačke 8. citiranog stava na čije postojanje tuženi revizijom ukazuje, obzirom da je tuženi bio prisutan na ročištu kada je dostavljen nalaz - izveštaj specijaliste neuropsihijatra od 7.3.1980. godine iz Instituta za mentalno zdravlje u Beogradu, pa je upoznat sa njegovim postojanjem i mogao je o istom raspravljati.

Neosnovani su navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju tužilja je ćerka, pokojnog PP, koji je bio dugogodišnji alkoholičar, lečen u "VV" još 1971. godine kada su kod njega bili jasno izraženi psihovegetativni simptomi i znaci polineuropatije, dugogodišnji etiličar sa pokušajima apstinencije koji su dovodili do teških kriza u vidu ankcioznosti, depresivnosti, gubitka kontrole, što je dovelo do trajne nesposobnosti za rad na njegovom radnom mestu, a 1980. godine kod njega registrovan organski psihosindrom (dementia alkoholica) i polineuropatija alkoholica. U navedenoj psihijatrijskoj bolnici bio je hospitalizovan u periodu od 25.5. do 30.6.1994. godine, kao dugogodišnji etiličar uz konstataciju da se poslednjih 10 godina svakodnevno opija, a da se na terapije ne javlja od 1976.godine. Komisija veštaka KBC - Kragujevac od 14.12.1997. godine, je utvrdila da je usled dugogodišnjeg alkoholizma kod sada pok. PP, došlo do izmena psihovizičkog i socijalnog života kroz ispoljavanje intelektualne deficitarnosti (dementia alkoholica) alkoholna izlappelost, sugestibilnosti u pogledu izražavanja sopstvene volje, koja je u periodu zaključenja ugovora bila smanjena uz evidentna somatska oboljenja (polineuropatija) i psihičke tegobe pri čemu se ne isključuje mogućnost povremenih perioda u kojima bi mogao biti kritičan i uviđavan (Lucida intervala). Prema nalazu komisije veštaka Instituta za psihijatriju - Centar za sudsku psihijatriju iz Beograda koji je baziran na istoj medicinskoj dokumentaciji, a dat 10.5.2001. godine, pok. PP je usled hroničnog alkoholizma progresivnog karaktera, bio osoba kod koje je nastupilo psihičko (demencija-izlappelost) telesno (polineuropatia - oštećenje nerava) i socijalno (gubitak radne sposobnosti) propadanje-hronično duševno oboljenje uzrokovano alkoholizmom koje datira iz vremena pre u vreme i posle zaključenja predmetnih ugovora o

zaključenje ugovora ugovorom koje datu iz vremena pre a vreme i posle zaključenja predmetnih ugovora o poklonu (zaključenih 1992. i 1994. godine), zbog kog on nije bio sposoban za rasuđivanje i slobodno izražavanje svoje volje, niti je bio sposoban da shvati značaj pravnih radnji koje vrši i posledica koje iz tih pravnih radnji proističu, a time i potpuno poslovno nesposoban. Na glavnoj raspravi održanoj dana 27.11.2003. godine veštak dr.doc. GG -neuropsihijatar u ime Komisije navedenog Instituta i veštak prof.dr.DD, neuropsihijatar u ime Komisije KBC Kragujevac, usaglasili su u potpunosti svoja mišljenja u pogledu iznete razlike iz svojih pismeno datih nalaza u pogledu činjenice da li je pok. PP imao mogućnosti preduzimanja voljnih radnji uz svest o preduzetim pravnim radnjama i njihovim posledicama, u određenim periodima, (lucida intervala) tako što su ovu mogućnost u potpunosti isključili, izjasnivši se da on u momentu zaključenja oba osporena ugovora o poklonu nije bio poslovno sposoban.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja pravilno su nižestepeni sudovi postupili kada su utvrdili ništavost ugovora o poklonu nepokretnosti Ov.br.880/92 od 27.11.1992. godine i Ov.br.78/94 od 23.2.1994. godine.

Članom 56. stav 1. ZOO, propisano je da za zaključenje punovažnog ugovora potrebno je da ugovarač ima poslovnu sposobnost. Ugovor o poklonu, kao i sve druge ugovore obligacionog prava, mogu zaključivati samo poslovno sposobne stranke. Kako je u postupku na nesumljiv način utvrđeno, na osnovu usaglašenih mišljenja dve komisije veštaka neuropsihijatara (Instituta za psihijatriju iz Beograda i KBC Kragujevac), da pok. PP u momentu zaključenja predmetnih ugovora o poklonu nije bio poslovno sposoban, to su nižestepeni sudovi pravilnom primenom odredbe člana 103. Zakona o obligacionim odnosima u vezi citiranog člana 56. stav 1. istog Zakona, utvrdili ništavost osporenih ugovora, pravilno nalazeći da su oni protivni prinudnim propisima jer poklonodavac nije imao poslovnu sposobnost koja se traži za zaključenje tih ugovora.

U tom kontekstu je bez uticaja na drugačiju odluku revizijski navod tuženog o nerazjašnjenom motivu poklonodavca iz kojeg je zaključio predmetne ugovore, jer bi u smislu člana 53. stav 3. ZOO, za ovakve ugovore bez naknade, eventualna nedopuštenost i to bitne pobude jednog od ugovarača za zaključenje ugovora, bila samo pravni razlog više u prilog ništavosti tih ugovora.

Ostali revizijski navodi tuženog usmereni su na osporavanje drugostepene presude u delu odluke koja nije pravnosnažna pa ih Vrhovni sud nije ni razmatrao zato što se revizija može podneti samo protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu u smislu člana 382. stav 1. Zakona o parničnom postupku.

Na osnovu člana 393. ranije važećeg ZPP-a, a shodno članu 491.stav 1. važećeg ZPP-a, odlučeno je kao u izreci .

Predsednik veća-sudija,

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

nn